

Lwowska Narodowa Naukowa Biblioteka Ukrainy im. W. Stefanyka.

Odział Rękopisów

Zespół (fond) 9

ZBIÓR RĘKOPISÓW RÓŻNEJ PROWENIENCJI

1863. Stowarzyszenie Ziemiańskie. Program i statut towarzystwa.

j.pol., litogr. rękopisu, 1848, k.10

STRONY NIEZAPISANE NIE ZOSTAŁY ZDIGITALIZOWANE

Львівська біб-ка АН УРСР
Відділ рукописів
№ 0/4

1863

Товариство землевласників
(Stowarzyszenie Ziemianików)

Програма і статут товариства

1848

Львів
м.кол.

10 арк.

Літогр. рукопису

70

1

Ustawy
stowarzyszenia
ziemiańskiego.

z dnia 3go maja 1848.

Program.

Zaszcze zmiany w stosunkach socyalnych i majatkowych posiada-
cy dóbr, starviające tych obywateli kraju naszego w calkiem nowe
i dotąd jeszcze nalezycie nie pojete potozienie - zamienienie tych gospo-
darzy w bezsasobnych wtascicieli gruntów rozleglych, bardziej jeszcze
czuci daja potrzebe stowarzyszenia sie i uzyskania przez to odpowiedniej
reprezentacji, jakiej ten stan w gminie, do ktorej nalezici bedzie, sprzy-
najmiej na teraz, znalosci nie moze.

Stowarzyszeniem temu nadany wspólnym ich Duzeniom jeden kie-

ruszki - porozumienie się i jedność w działaniu - potrafią, a iście
 zmuszą zatagodzić poniesione straty i postarają ich w możności do-
 pełniania świątych obowiązków względem ojczyzny i swych najbliż-
 szych sąsiadów, ról mniejszych posiadaczy. Tym sposobem poje-
 dyncze ogniska, które całość kraju naszego stanowiły, znowu się sko-
 jarzą, a więksi posiadacze będą w stanie nieść pomoc swym ubo-
 szym braciom. Ta pomoc nie tylko w zasileniu materialnem, ale
 jeszcze bardziej z tego względu potrzebna być się okazuje, że narodo-
 wość nasza, w kraju jedynie rolniczym, bez fabryk i innego han-
 dlu jak tylko ziemiopłodami, a więc prawie wyłącznie na posiada-
 czach gruntów wiejskich oparta, mocno jest zagrożona wytępieniem
 posiadłości od tych katrowiernych ziemców naszych, przez obcych
 napływających do kraju. Praczy i bolesny przykład tego zasmu-
 cającego wypadku, dziedzictwo ojców naszych, ścisimającą, kraj osien-
 ny od zachodu przedstawia.

Takie stworzenie ustawy konstytucyjnej dorwała, a wolność druku
 w pomoc mu idzie.

Zebrani tu we Lwowie posiadacze gruntów większych, czując gnie-
 cący brak reprezentacji, postanowili potęczyć się i temu zwiastkowi

3.

nadaje nazwę „Stowarzyszenia ziemianskiego”.

Ułożyle wspólnie:

I. Od. Aby przy unikaniu ogólnych politycznych zadań, wszelkich sporów, czek i zwad, tudzież gorzkiej polemiki, stozedz jedynie interesu wszystkich posiadaczy i praw własności, - godzić i łagyci takowe zezdaniem i doznoscia publiczna jakto i z duchem czasu, - zlawac je w jednosc z interesem ogolu, - isc za celem wspolnym, - kierowac sie oswiata, mi-
loscia braterska i poswiecaniem sie dobru ogolnemu, a tem samem
ojczyzny, - byc posredniczym organem wtascicieli ziemskich z rzadem, -
przedkladac temui i popierac ich potrzeby, - starac sie ukladac stosunki
handlu krajowego i przemyslu z innymi zarodkami zycia narodowego,
jednoscia, prawnościa i spokojem cesar to bardziej potaczac dui jeszcze
nie dosyc pojete doznosci, roznorodne zdania i stankow obywatelstwa.

To ma byc zadaniem Stowarzyszenia.

Re. Kazdy wtasciciel gruntu po dzis dzien dominikalnym zwanego,
lub go czasowie wzywajacy, - zastepca prawomocny tego wtasciciela
- i dzierzawca - maja prawo przystapienia do tego stowarzyszenia.

3cie. Kiedy w pierwszym punkcie wytkniste sa zamiary i cele
ninijszego stowarzyszenia, zatem przystapienie do niego ma byc

bezwartunkowem.

4te. Stowarzyszenie ziemianiskie z Dniem trzeciego maja wchodzi tu we Lwowie w życie, i ciagle tu przez wszystkich członków swoich w miejscu zostających, lub na jakiś tyłko czas przybywających, reprezentowanem będzie. Wybiera większość głosów z grona swojego prezesa, jego zastępcę, tudzież dwóch sekretarzy i kasjera. Urządzenie zaś wewnętrzne stowarzyszenia poruczonem będzie komisiyi do tego wyznaczonej. Miejsce posiedzeń i zgromadzeń dowolnych, jest w gmachu hrabiego Skarbka pod liczbą 167.

5te. Każdy przystępujący do stowarzyszenia składa zaraz przy wpisaniu się na zastąpienie nagłych wydatków tymczasowem złotych reńskich dziesięć i przyjmuje obowiązek należeć do wszystkich nastąpić mających wydatków, razem z innymi członkami w równej części.

6te. Organem stowarzyszenia będzie pismo periodyczne, którego program później się ogłosi, a tymczasem co ważniejszego do wiadomości powszechnej podaniem będzie przez pośrednictwo Gazety Lwowskiej, jako najwięcej po wsiacli używanej.

2

5

Niepotrzebnym jest wrywać do stowarzyszenia; - jeden cel, je-
den i tenże sam interes ogółu, niezaprzeczona potrzeba wyjścia
z gubiącego kraj zamętu i nieporządku, uregulowanie własności
głośno przemawiają do serc synów wspólnej ojczyzny, a także
oczekują odzyskania od braci swoich z oznajmieniem przystąpienia, cztow-
kowie już ukonstytuowani tu we Lwowie.

Dnia 3^{go} maja 1848.

Ustawy stowarzyszenia ziemianńskiego.

Rozdział I.

Dorzność Stowarzyszenia

§. 1.

Każdy członek dobro ogółu za jedyny i stanowczy cel dorzności
stowarzyszenia mieć powinien i ku temu razem i pojedynczo
wszelkimi siłami zmierzać.

§. 2.

Proszycie się narodowości naszej, jej niezachwiane ugruntowa-
nie za pomocą oświaty, ma być opartem na utrzymaniu wszel-

kiej posiadłości w rękach narodowych.

§. 3.

Stowarzyszenie, tak swym potężnym jak i każdego członka z osobna, wplywem, powagą i użyciem wszystkich sił moralnych ma bronić na drodze legalnej wszelkich praw ogółu równie, jak i pojedynczych obywateli, a to nie tylko w przypadku zagrożenia całej własności ale i części onejże, a nawet przeciwko pojawiającej się dążeńności ze strony bądź kogokolwiek, scisnienia lub naruszenia swobodnego i całkowitego wykrywania praw jakiegobądź własności. Rozumie się samo przez się, wtedy jeżeli to naruszenie praw, barwe publicznego aktu, a nie prywatnych stosunków mieć będzie, a więc procesa i spory pojedynczych, w obręb działań Stowarzyszenia nie wchodzi. Zapobieganie rozwinięciu się takich szkodliwych dążeńności, jest obowiązkiem każdego Stowarzyszenia.

§. 4.

Interesa przemysłowe i handlu krajowego w stosunku do innych narodów życia narodowego, równie jak i stosunki socyalne, mają zajmować troskliwość Stowarzyszenia.

§. 5.

Będzie to obowiązkiem Stowarzyszenia kierować i prostować w dążeńnościach, tworzące się żywioły życia publicznego, a przez potężenie sciste i dobitne.

4 7

nie wyrozumowanie wszystkich członków w jedność woli i czynu, pozyskać i zabezpieczyć Stowarzyszeniu wpływ dobroczynny na ogół, jak i mu się z jego stanowiska w kraju należy.

Rozdział II.

Przystąpienie i wystąpienie z Stowarzyszenia.

§. 6.

Każdy obywatel kraju tego, mający udział w programem z dnia 3go maja b. r. oznaczony, może chęć swoją, przystąpienia do Stowarzyszenia, czy osobiście czy listownie wyborowi Stowarzyszenia oświadczyć. Wypełni warunki w programacie już wytytuszone lub dodatkowe, a przed przyjęciem go uchwalone. Wtedy przez jednego z członków, który go z przepisami Stowarzyszenia obznajmi, zostanie wybranemu Stowarzyszeniu przedstawionym, wpisze się własnoręcznie w księgę Stowarzyszenia otrzyma kartę przyjęcia i jeden egzemplarz statutów; a już od tej chwili, wszystkich praw członka staje się uczestnikiem.

§. 7.

Osoby niemające własności programatem oznaczonych, a jednakże Stowarzyszeniu użytecznymi być mogące, przez dwóch członków załączone, po odbytem na zgromadzeniu zwrotaném (§. 12) głosowaniu, wprawy, większość głosów, będą za członków przyjętymi i we

wszystkie prawa takie wchodzi. §. 8.

Wystąpienie członka z Stowarzyszenia może być dwójakie: a) przymuszone i b) dobrowolne.

a) Przymuszone wystąpienie wtedy nastąpi, gdy dwie trzecie części ogólnego zgromadzenia (§. 14) uzna, iż dla dobra Stowarzyszenia jest rzeczą konieczną, aby członek z niego wystąpił. W takim razie wniosek tej sprawy ma być na tajnym posiedzeniu zrobiony i poparty, również głosowanie i zawyrokowanie o nieprzydatności członka, którego się to dotyczy, ma być przedsięwzięte, a zapadły wyrok w imieniu ogólnego posiedzenia podpisany, temu członkowi oddany, on zaś do zwrócenia karty przyjęcia (§. 6) wezwany. Takie członki już więcej przyjętym być nie może.

b) Dobrowolne wystąpienie zostawione jest woli każdego członka za oznajmieniem głównym do tego powodów i zwróceniem karty przyjęcia wydziałowi Stowarzyszenia. Dopóki przyczyna, dla której członek wystąpił, trwa: dopóty narząd przyjętym być nie może; a po usunięciu tej, członek na powrót do Stowarzyszenia przystępujący przepisom §. 6go podlega.

3

59

Rozdział III.

Wewnętrzne urządzenie.

§. 9.

Stowarzyszenie jest reprezentowane.

a) przez wydział,

b) przez zgromadzenie członków we Lwowie przytomnych,

c) przez zgromadzenie zwolane

d) przez zgromadzenie ogólne.

§. 10.

Wydział załatwia wszystkie bieżące interesa administracji i korespondencji. Ten składa się z prezesa, jego zastępcy, kasjera i dwóch sekretarzy, a posiedzenie swoje jura przy zebraniu trzech z wymienionych tu członków, odbywać może.

§. 11.

Zgromadzenie członków we Lwowie przytomnych ma się najmniej raz na tydzień odbywać w czasie, za wspólnym porozumieniem się oznaczonym, ale wzwani w razie potrzeby przez prezesa członkowie, nie powinni odmówić swej pomocy.

§. 12.

Zgromadzenie zwolane ma się najmniej z dwudziestu czterech członków i przywołującego składać. To zwoluje wydział dla roztrąsania i załatwienia spraw ważniejszych. Określa się wtedy dzień posiedzenia i ile można rzecz roztrąszenia podlegać mająca, do wiadomości członków powołanych podaje, a o uchwałach takiego posiedzenia wszyscy stowarzyszeni lub w drodze

organu (§. 24) lub w drodze korespondencji, uwiadomieni być powinni.

§. 13.

W przypadku, gdyby z wezwanych na zgromadzenie zwolane, dwudziestu członków, nawet i dwie trzecie części tej koniecznej liczby, się nie zebrały, rzecz, dla rozstrąszenia której członków powołano, już nie może być rozważana i odroczone być powinna do zupełnego zebrania. Przeciwnie zaś, przy zejściu się dwóch trzecich części oznaczonej liczby, to jest: szesnastu członków i prezydującego, narady odbywać się mają, a przy decyzji dopięćro jedynastcie głosów większość stanowią i postanowienie to moc swoją wykazuje.

§. 14.

Zgromadzenie ogólne wymaga przytomności jednej trzeciej części wszystkich członków przyjętych, jeżeli liczba takich nieprzechodzi trzystu; a przy większej ilości wpisanych członków, powinno się na zgromadzeniu ogólnym najmniej stu znajdować. Takie zgromadzenie może być:

- a) Umysłnie przez wydział w razie potrzeby zwolaniem, który się starać będzie, aby to w czasie zwykłych zjazdów odbywających się we Lwowie, przynajmniej raz w roku, n. p. w czerwcu, nastąpiło.
- b) Gdyby dwudziestu członków za potrzebne uznano, na takie wydział także zgromadzenie rozpisac'. Natomiast
- c) Podczas przypadkowego zebrania się członków we Lwowie.

Rozdział IV.

Oborużki wydziału.

Wydział (§. 10) zwołania się co roku przez wybór na zgromadzeniu ogólnym (§. 14). Dotychczasowi na nowo wybrani być mogą. Dzieje się to przez napisanie imion na kartkach, a najwięcej głosów mający, otrzymuje posadę, jeżeli ją przyjmie; dla tego przy wyborach uważać należy, aby wybierani rychło we Lwowie mieszkali.

Prezes lub jego zastępca przewodniczący i kieruje zgromadzeniem, a wtedy do jego wezwania każdy z członków bezwarunkowo stosować się jest obowiązany. Ładanie przysługujące niestosownego postępowania, czyli niekompetencji, miejsca mieć nie może, i tylko ma być przedmiotem wniosku, do dziennego porządku. Przy roztrąsaniu takiego wniosku, które się na zgromadzeniu wyraża lub zwołaniem sprawy, obwiniony tą obradą kierować nie może. Za wyrotowanie zaś pierwszemu zgromadzeniu ogólnemu zastawionem będzie.

Prezycujący utrzymuje porządek w roztrąsaniu wniosków i przestrzega, aby te ze stratą czasu nie abackaty od przedmiotów, a rzeczy celom stawaryszenia przeciwnie, ronoszonemi nie były; udziela głosu podług porządku dziennego; wzywa przekraczających ustawy i przyzwyczaję do porządku; odbiera głos niechcącym się do wezwania stosować; ogłasza przedmiot mający być rozbiaranym (§. 27), a wedle §. 31.

co najmniej ukończenie rozpraw nad tym przedmiotem; wzywa do głosowa-
nia i stosownie do większości głosów zgromadzenia, skutek zaszej u-
chwały ogłasza lub odroczenie tej rzeczy, do dalszych posiedzeń oddłaca;
ale nie ma w dyskusji udziału, z biera ją, w przedmiot, nad którym
głosowanie ma nastąpić i tylko mu zdanie jego o tej rzeczy objawia
wolno. Nie traci wszakże prawa, każdemu członkowi należnego (§. 30),
robienia wniosków do porządku dziennego, a w ciągu rozprawiania,
w którym chce mieć udział, może chwilowo przerywać na zastępcę,
lub na najstarszego wiekiem z przytomnych członków.

§. 18.

Przewodzący ma prawo pomimo porządku dziennego przedstawić
wniosek, którego zatwierdzenia natychmiast widzi potrzebę, a gdy ta więk-
szością głosów uznana będzie, natychmiast rozstrząsanie tego przedmiotu
przed innymi z porządku dziennego następującemi, przedsięwzię-
ćin będzie.

§. 19.

Zastępca prezesa w tedy, gdy miejsce prezesa zabiera, wchodzi
we wszystkie prawa tegoż i jego ma wypełniać obowiązki;
z resztą to samo, co inni członkowie, ma stanowisko.

§. 20.

W razie natychmiast potrzeby, może przewodzący mianować tymczasowe-
go zastępcę swego (§. 17).

§. 21.

Sekretarz prowadzi protokół dziennego porządku. Przy otwarciu
posiedzenia odczytuje dzienny porządek ostatniej obrady i udziela po-
mocy przewodzącemu do rozstrząsania rozprawy nad wnioskami następu-
jącemi z dziennego porządku. Z biera on podczas posiedzenia mocye

do dobrych wniosków, wciągając je do protokołu; zapisuje oznajmienie kazi-
wego, któryby tylko miał chęć nad uczynioną mocą, za nią, lub prze-
ciw niej głosować. Jego także jest obowiązkiem przestrzegać całości i
utrzymania papierów Stowarzyszenia, a na posiedzeniach obydwu se-
kretarzy równie z innymi członkami dzieła prawa.

§. 22.

Kasjer z pomiędzy członków wybrany, równie z innymi zachowuje pra-
wo. W jego rękach złożone są fundusze, i z tych pieniędzy przy najściś-
lejszem wyrachowaniu się, wydatki potrzebne (przez, a rachunki
przez wydział nad przychodem i jego użyciem czuwający), potwierdzone,
ogólnemu zgromadzeniu raz do roku przedkłada.

§. 23.

Wydział zajmuje się najściślej i urządzeniem miejsca stowarzyszenia i od-
powiadającym potrzebom Stowarzyszenia. Przyjmuje potrzebne
do usług osoby, jako to: pisarzy, woźnego i innych.

§. 24.

Jestto wydziału obowiązkiem czuwać z największą troskliwością, aby
organ Stowarzyszenia przez pismo periodyczne mający być repre-
zentowanym, ściśle w duchu wydanego programatu i zapadłych u-
chwał rozwijał się. Dla tego każdy artykuł, jakiej bądź treści, przed
wydrukowaniem ma być wprzód, przez wydział, a podług jego
ważności, przez zgromadzenie członków we Lwowie będących, lub
przez zgromadzenie zwołane, roztrąsanym, i dopiero przyjętym lub

dotrzonym.

§. 25.

Wydział przedstawi zgromadzeniu ogólnemu a przynajmniej zwrotnemu, do rozstrąszenia skład potrzebnych wydatków Stowarzyszenia i wskaze sposób pokrycia tychże, a do zapadłych w tym względzie uchwał, stosować się będzie.

Porządek V.

Porządek posiedzeń.

§. 26.

Zajściem miejsca przez prezydującego i wyrażeniem, iż posiedzenie otwiera, przybiera zgromadzenie cechę urzędową; robotnie jak ogłoszenie tegoż, że posiedzenie ma za ukonione i gdy miejsce swoje opuści; wszystkie dalsze rozmowy zamieniają się w poufne i zgromadzenie przybiera charakter prywatny.

§. 27.

Po otwarciu posiedzenia, rozpoczyna prezes obrady, stosując się do porządku dziennego, lub przedstawia wnioski ze swojego miejsca (§. 18).

Udzielac będzie głosu na przemian członkóm w porządku zapisanym, raz za wnioskiem, drugi raz przeciwko niemu, mówić chcącym, albo też, depominującemu się o ten, dopiero w ciągu posiedzenia. Wszakże nie wolno jest żadnemu członkowi zabierać głos wprzód, niżeli do tego przez prezydującego wezwanym będzie.

§. 28.

Kiedy członek głos prowadzący niepowiniem zabierać z przed-

miotu rozprawy, a ta, ma pozostać w obrębie prawności, dobra kraju,
na zasadach lub interesie Stowarzyszenia opartego, i być prowadzoną
z przyzwrotnością ze stosunków towarzyskich wytykającą. Nie domnie-
mywana, ale rzeczywiste zdarzenia, będą wniosków powodem, a żaden
interes lub osobistość zdarzeniem kierować nie powinna. Przekładający
wszystkie przepisy, i obowiązki dotyczące się tej jego czynności,
stanowczo zachowywać powinien, a wykraczających przeciw zasadom
przyjętym, wnieść do porządku, nie zważając na to, przypom-
nąć ustawę, niechętnym w zastosowaniu się do niej i trwającym
w przeciwniej dążności, zupełnie głos odmówić.

§. 29.

W przypadku wniesienia uwagi do poprawy, czyli ulepszenia (amman-
dement) jakiego wniosku, wezwie Prezes posiedzenie do roztrząsanie-
nia, czyli wniesione ulepszenie ma być przyjętem lub odrzuconem?
a w przypadku przyjęcia, będzie ono stanowić część pierwotnego
wniosku i razem z nim roztrząsaniem zostanie.

§. 30.

Wnioski i ulepszenia te, mogą być ustnie czynione; wszakże
odpowiedniej będzie, gdy te na piśmie w ręce Sekretarza pro-
tokół prowadzącego dla wciągnięcia dostownego oddane zostaną.
Wnoszący może zadanie swoje przed, lub w czasie rozprawy cofnąć;
co jednakże nieprzeszkodzi, aby to lub inne w podobnym duchu

wynowione nie było. Natomiast wniosek, który upadł, przed ukoń-
czeniem dla Wydziału oznaczonego roku (§. 15.) powtórzonym być
nie może.

§. 31.

Po ukończeniu rozpraw, zapytana prezydujący, przytomnych członków;
czyli rozbranie wniosku za dostateczne i ukończone uważają? i po-
stęp odpowiedni, przystąpi do głosowania, zbierze i obliczy głosy i orzeka
mi uchwałę, która Sekretarzi do protokołu wciągnie z wyrażeniem,
ile głosujących było za uchwałę, a ile jej przeciwnych.

§. 32.

Jeden głos jeden równą liczbę przemawiający, stanowi większość za przy-
jęciem lub odrzuceniem; oprócz wypadków w §§. 8. 15 i 39 oznaczonych.

§. 33.

Głosowanie trojakim sposobem odbywać się może:

- a) Prostaniem członków przystępujących do rzeczy, a siedzeniem
jej przeciwnych; przez Sekretarza pod kontrolą prezydującego
obliczyć się mających.
- b) Przez wrzucanie galek do naczynia na to przeznaczonego, nakoniec;
- c) Przez spisanie zdania na kartki oddane Sekretarziowi, a przez
prezydującego i dwóch członków ogłoszone.

§. 34.

Sposób głosowania do przedmiotu stosowny, biera prezydujący.
Uchwała na zgromadzeniu ogólnem w imieniu całego Stowarzysze-
nia zapadła, gdyby ogłoszona być miała, stwierdzić się dodat-
kiem, od Zgromadzenia ogólnego Stowarzyszenia ziemian.

5

9

kiego" podpisem prezydującego i Sekretarza. Wydane zaś zrytkie ogłoszenia od "Wydziału Stowarzyszenia ziemianńskiego" podpisem Sekretarza.

Przebieg VI.

Obowiązki Stowarzyszenia względem pojedynczych członków i tychże nawracają do Stowarzyszenia.

Stowarzyszenie winno w drodze legalnej wszystkich możliwych środków do dokładnego rozpoznania okoliczności, z powodu których pojedynczy członkowie mogliby wymagać opieki Stowarzyszenia. Po przekonanym się o istotnej potrzebie wstawienia się, jaką §. 3. wskazuje, zajmie się sprawa pojedynczego, tak jak gdyby się ta ogółu tyczyła.

Każdy członek winien jest również Ustawom, jak i zapadłym Uchwałom Stowarzyszenia zupełne poddanie się; i wypełnianie wszystkich na niego włożonych obowiązków.

Przebieg VII.

Korespondencya.

Ta odbywać się będzie lub w drodze pisma peryodycznego przez Stowarzyszenie jako organ swój wydawanego, lub przez listy; które do Stowarzyszenia zaopłacone to jest "franco" mają być

przesyłane. Zwolnienie zaś członków na Zgromadzenia, karta wyzywająca
także we Lwowie, jako po wsiach, będzie uskutecznił.
§. 38.

Każdy przystępujący do Stowarzyszenia znajmi Wydziałowi miejsce
swego pobytu swego z wymienieniem poczty, na której listy odbiera.
Również chce każdy do Lwowa przybyły członek,awiadomić Wydział
o swoim przybyciu, mieszkaniu i czasie następnie mającego wyjazdu.

Porządek VIII

Zmiany ustawy.
§. 39.

Ustawa, czyli Statut, nie może, czy w części, czy całkowicie inaczej być
zmieniona, jak za zgodą dwóch trzecich części Zgromadzenia ogólnego,
cożaraz w każdym członie ma być oznajmionem. Do zmiany tej,
wnioski na zwykłej drodze mogą być robione.

Porządek IX.

Obci słuchacze — lokal i pieczęć.
§. 40.

Na obradach Stowarzyszenia, niemore się nikt oby, do Stowarzysze-
nia nie należący, znajdować; takim, wejście tylko za karta, w tym celu
przez Wydział na imie proszącego o tę, wydana; dozwolenem będzie,
a ten ni ruchem, ni słowem do rozpraw mieszać się, niema prawa;
w przeciwnym bowiem razie, Prezes jest obowiązany wezwąć go do
porządku, a w razie powtórzenia, zadac zwrotu karty do wstępu.

UWAGA.

Postanowiło Stowarzyszenie na ogólnem posiedzeniu z dnia 1go Lipca 1848, aby statutem na 10 złr. rocznie oznaczona wstępna składka członków, na rok bieżący na 20 złr. podwyższoną została, a na przyszłość znowu na 10 złr. zwróconą była, i nigdy 20 złr. m. k. nie przewyższała.

§. 41.

Przyjdujący może z urzędu swego, a na żądanie trzech członków ni
nień jest z gromadzenia zamienić w tajne, skromi on wtedy trzy razy
a wszyscy nie będący członkami Stowarzyszenia, sąż radzą opuścić
się zmuszeni.

§. 42.

Miejsce Stowarzyszenia zawsze dla każdego z członków będzie otwartem;
tam oni dowolnie bawić się mogą, tam znajdują pisma czasowe, tam się
o wszystkim, co się Stowarzyszenia tyczy, będą mogli dowiedzieć i z stowar-
żyszeniem porozumieć.

§. 43.

Pieczęć Stowarzyszenia będzie, w wieńcu ozdobnym napis „Stowarzy-
szenie Siemianskie.”

Karol Książę Jabłonowski,
Prezes.

Gwalbert Pawlikowski,
Zastępca Prezesa

Bonifacy Janiszewski
Kasyer

Wincenty Antoniowicz - Klemens Prackowski
Sekretarier.

